

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Foundation) v Baltimore marec 2003.

01 [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

**The National biennial
FOBT Program
Slovakia 2002 - 2007**

Popis obrázku. V marci 2004 som mal česť zúčastniť sa v Baltimore na základe pozvania, každoročného stretnutia najväčšej americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny. V jednej zo sekcií som mal možnosť prezentovať naše prvé skúsenosti s prípravou a organizáciou skríningu KRCa na Slovensku. Cestu a ubytovanie som mal hrazenú z časti sponzorsky a z časti cez SLS. Skúsenosti a dojmy z tejto cesty popisujem v časti [PUBLIKÁCIE - Na margo skríningu.....](#)

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Fundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

Popis obrázku. Prítomných som pozdravil v mene Slovenska a mnohí sa zrejme prvýkrát dozvedeli o existencii tejto krajiny o jej hlavnom meste a kde sa nachádzajú.

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Foundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

A map of Slovakia is shown in a light green color with a brown border. The text "October 2002" is written in large, bold, black letters across the center of the map. A small red dot is located on the western coast of the map, near the border with Hungary.

October 2002

Popis obrázku. Skrining KRCa na Slovensku sme spustili po asi ročnej príprave v októbri 2002. Ide o vyšetovanie populácie nad 50 rokov v dvojročných intervaloch pomocou testov na okultné krvácanie v stolici.

The National biennial FOBT Program

hrcka

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Fundation) v Baltimore marec 2003.

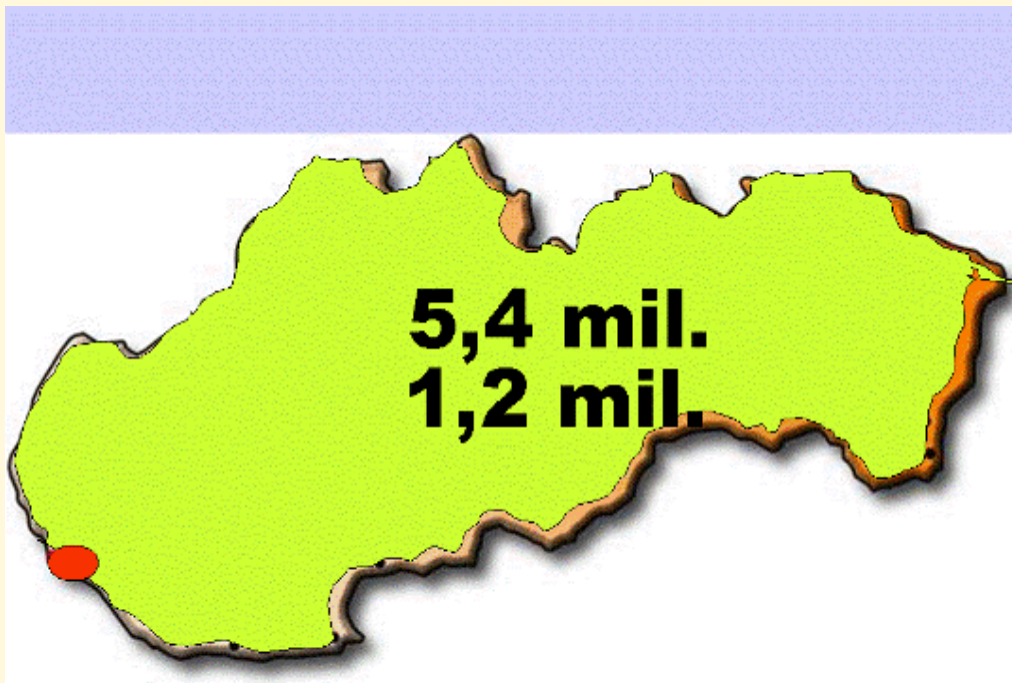
[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

Popis obrázku. Na Slovensku žije 5,4 mil. ľudí.

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Fundation) v Baltimore marec 2003.

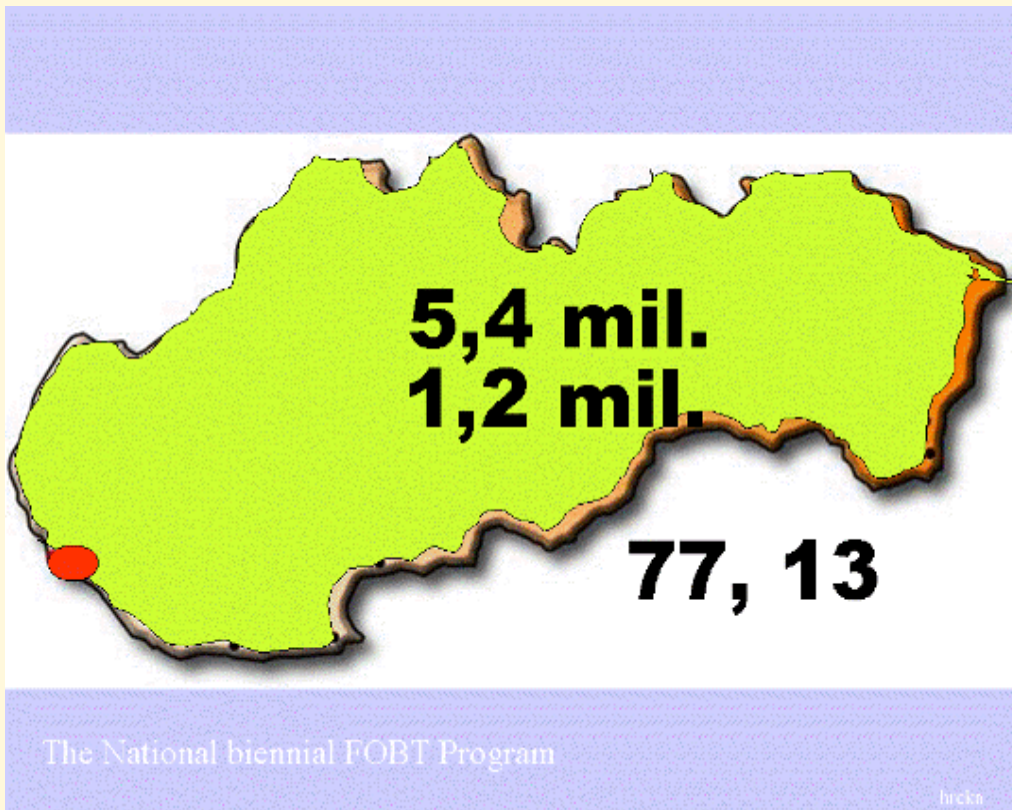
[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

Popis obrázku. 1,2 mil ľudí je starších než 50 rokov. U tejto skupiny sa bude vykonávať skrining KRCa.

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Fundation) v Baltimore marec 2003.

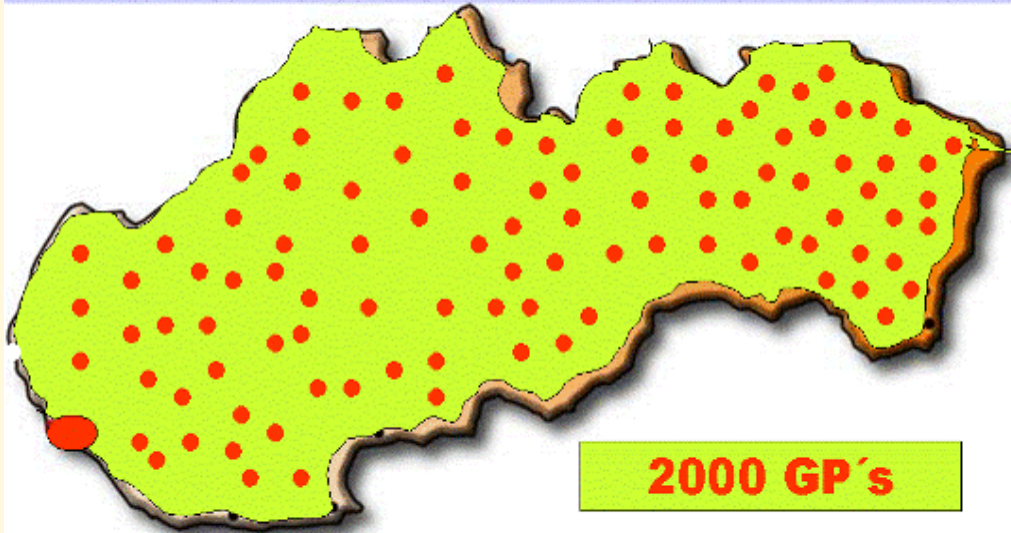
[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

Popis obrázku. Incidencia KRCa v našej populácii je 77 nových KRCa na 100 tis. obyvateľov a rok. Patríme medzi 5 krajín na svete s najväčšou incidenciou tohto ochorenia.

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Fundation) v Baltimore marec 2003.

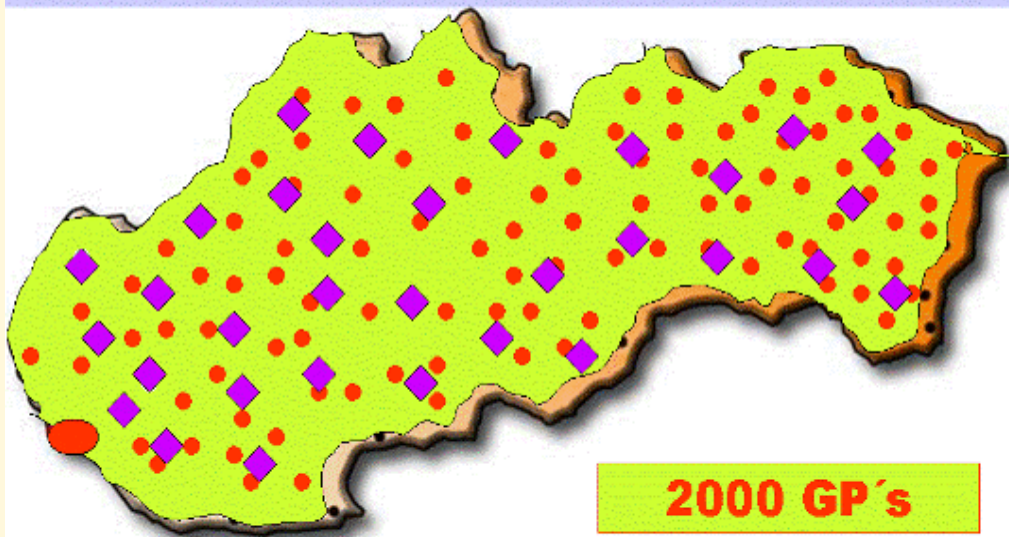
[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

Popis obrázku. Na Slovensku je veľmi dobrá distribúcia ambulancií PL. Do programu sa ich zapojilo okolo 2000, čo je cca 90% všetkých. Program sa tak stal dostupný každému obyvateľovi.

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Foundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

2000 GP's

72 colono

Popis obrázku. Na Slovensku je taktiež rovnomerne rozložená sieť gastroenterologických pracovísk schopných vykonávať kolonoskopiu a kolonoskopickú polypektómiu. Do programu je zapojených 72 takýchto pracovísk.

The National biennial FOBT Program

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Foundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

Formulár 1 skríning kolorektálneho karcinómu (KrKa) pre rok

Test na okultné krvácanie v stolici (TOKS) prvýkrát

Pacient:

Meno Friezvisko Rodné číslo Telefón (mobil, e-mail) Poist.

Adresa bydliska

•Pozorovali ste k... dlho?

•Pozorovali ste z...
nie
áno bolesti

•Vyskytli sa v roc... (deti)
Nie
Ak áno upresnite (napr. sestra mala ca prsníka)

Vyhodnotenie TOKS:

Stolica aplikovaná na test dňa: Test vyhodnotený dňa:

Pozit Negat. Nehodnotiteľný Nedodaný

Popis obrázku. Za 17 mesiacov od spustenia programu sme dostali do centra na vyhodnotenie 15 000 formulárov F1, ktoré vyplňujú PL s každým pacientom, ktorý dostal test na okultné krvácanie. Vo formulári je asi 30 informácií, ktoré štatisticky spracúvame. Tvoria dôležitú spätnoväzobnú informáciu o programe. Výhodou takéhoto riešenia je možnosť rýchleho informovania sa o programe a tým aj reaagovanie na rôzne situácie.

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Foundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

Popis obrázku. Od gastroenterológov sme obdržali za 17 mesiacov 1100 formulárov F2, ktoré vyplňa gastroenterológ s každým TOKS pozit. pacientom. Na Formulári je akolo 60 informácií, ktoré v centre štatisticky spracúvame. Taktiež slúžia ako dôležitý spätnoväzobný informačný mechanizmus.

Formulár 2 skrining kolorektálneho karcinómu (KrKa) pre rok 2002

Pacient odoslaný na kolonoskopiu od MUDr. [redacted]
Dňa: [redacted]

Pre pozit. test na okultné krvácanie v stolici (TOKS) Pre údaj krvi v stolici:

Meno a priezvisko pacienta: [redacted] Rodné číslo: [redacted] Telefón pacienta (mobil, e-mail): [redacted] Poist.: [redacted]
Adresa pacienta: [redacted]

POLYP	Prisadlý				Šťopkatý				Laločnatý				Poznámky
	R	Ek	Tr	Pk	R	Ek	Tr	Pk	R	Ek	Tr	Pk	
Počet polypov													
Veľkosť polypov (mm)													
Polypektómia úspešná													
Polypektómia neúspešná													
Polyp nezískaný po polype													
Perforácia pri polypektómii													
Krvácanie pri polypektómii													
Polyp odstránený na viacer													
Polyp odoslaný na histol. vy													
Histologicky ide o hyperpl. polyp													
- adenóm s ľahkou dyspláziou													
- adenóm s ťažkou dyspláziou													
- ide o TÁ, TVA, VA													
Histologicky ide o karcinóm													

1100

Výsledky: R- rektum, Ek- ľavé kolon, Tr- colon transversum Pk- pravé kolon, TA- tubulárny adenóm, TVA- tubulovizny adenóm, VA- vilózný adenóm

The National biennial FOBT Program

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Fundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

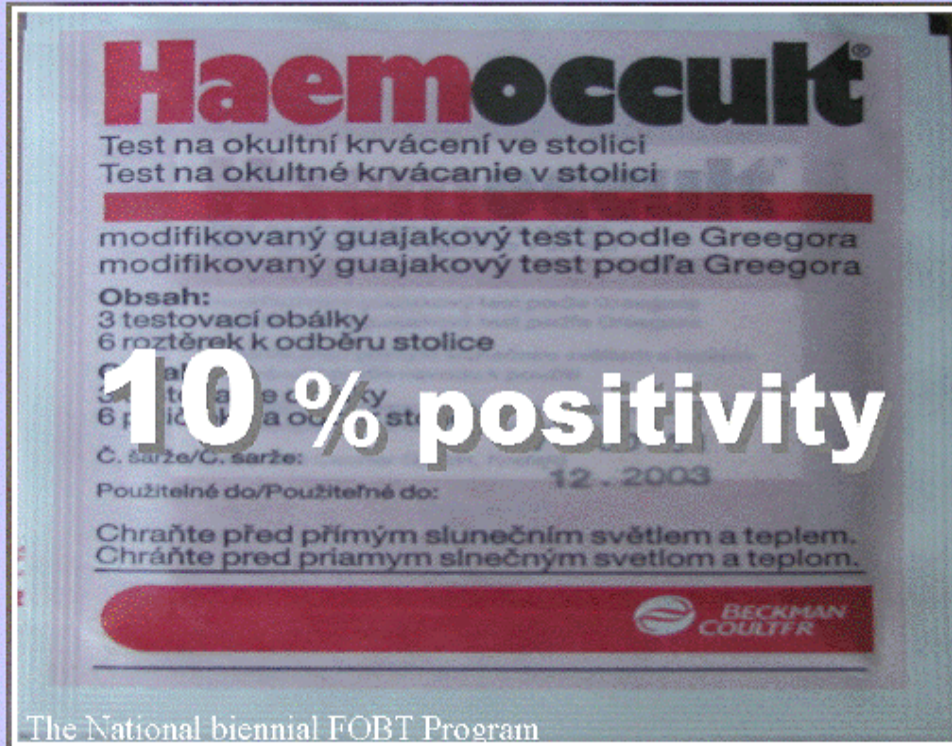
Popis obrázku. Pohľad na miestnosť, kde sa spracúvajú a archivujú formuláre vo vlastnej réžii.

The National biennial FOBT Program

hrcka

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Foundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

The National biennial FOBT Program

Popis obrázku. Z doteraz spracovaných formulárov sme zistili 10% pozitivitu TOKS, čo je asi 3x väčšie číslo než bežný priemer v literatúre. Nemyslíme si, že odráža reálne vysokú incidenciu pozitívnych nálezov. Pravdepodobnejšie ide o chyby v odčítaní PL, ktoré idú ešte na vrub neskúsenosti pri začiatku programu a taktiež fakt, že PL majú tendenciu odosielať na spracovanie skôr formuláre pozitívne než negatívne. Súbor má potom relatívne viac pozitívnych nálezov.

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Foundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

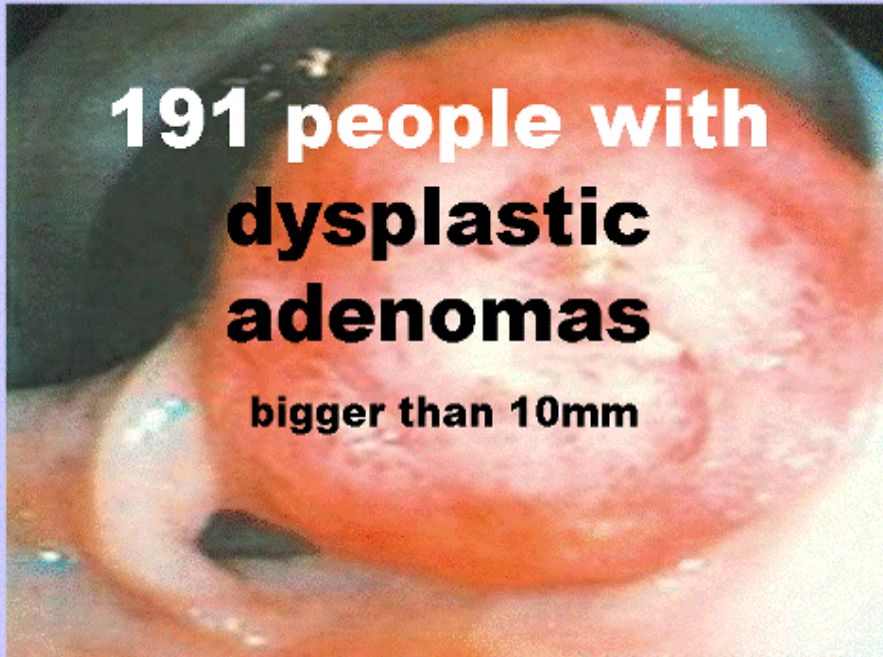
Popis obrázku. Doteraz sme skriningom zachytili 67 KRCa. 70% z nich bolo zachytných v štádiu DUKES AB, čiže sú vyliečiteľné chirurgicky.

The National biennial FOBT Program

brekn

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Foundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

Popis obrázku. U 191 ľudí sme odhalili a odstránili polypektómiou polypy s rôznym stupňom dysplastických zmien. Polypy boli väčšie než 10mm, čo je hranica pri ktorej je prechod do malignity významne pravdepodobnejší. Dá sa povedať, že títo ľudia by boli skôr alebo neskôr ohrození malignitou a program im možno zachránil život.

The National biennial FOBT Program

breka

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Fundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

6 CrCa

17 people

with dysplastic adenomas bigger
than 10 mm

The National biennial FOBT Program

Popis obrázku. Na základe doterajších výsledkov môžeme povedať, že skrining má potenciú zachytiť 6 KRCa a 17 ľudí s polypmi v rôznom štádiu dysplázie na 1000 vydaných TOKS. Sú to čísla porovnateľné s údajmi v literatúre.

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Fundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

Popis obrázku. Zatiaľ najväčším problémom nášho skriningu je nechota PL odosielať formuláre do centra na spracovanie. Dôvody sú rôzne. Pokúšame sa tento stav zlepšiť, pretože bez tejto informácie sa program nedá exaktne vyhodnocovať.

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Foundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

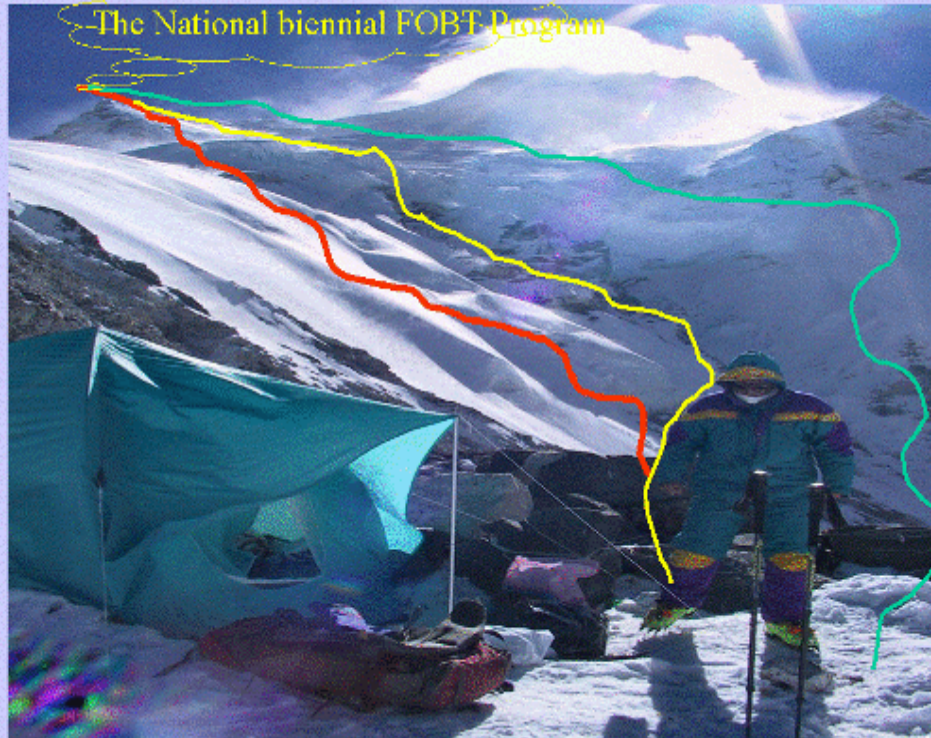
The National biennial FOBT Program

hrcka

Popis obrázku. Druhým problémom sú financie. Tieto chýbajú hlavne na osvetu, bez ktorej nepresvedčíme laickú verejnosť o užitočnosti programu a ochote zúčastňovať sa ho. Očakávame však, že sa tento stav postupne bude zlepšovať.

Prednáška na každoročnom stretnutí najväčšej Americkej nadácie na výskum a prevenciu rakoviny (The Cancer Research and Prevention Foundation) v Baltimore marec 2003.

[01](#) [02](#) [03](#) [04](#) [05](#) [06](#) [07](#) [08](#) [09](#) [10](#) [11](#) [12](#) [13](#) [14](#) [15](#) [16](#) [17](#) [18](#) [19](#)

Popis obrázku. Na začiatku programu sme vedeli, že to bude náročný výstup na vrchol. Teraz sa nám však zdá, že to bude skôr himalájska expedícia, ktorá sa zatiaľ dostala iba do základného tábora. Cestu na vrchol žiaľ nepoznáme, pretože ideme vlastnou, nevyšľapanou cestou. Dúfame však, že budeme úspešní.